

Авторка статті:
Ірина КУПРІЙЧУК,
здобувачка
ОП Соціальна робота

Наукова керівниця:
Світлана СИТНЯКІВСЬКА,
докторка педагогічних наук, доцентка,
професорка кафедри соціальних технологій

ПЕДАГОГІКА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЯК ТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПРАКТИЧНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Звернувшись до історії педагогіки, можна простежити неабиякий науковий інтерес саме до дослідження процесу соціалізації особистості. Попри те, що власне сам термін «соціалізація» по своїй природі має соціологічне коріння, педагогіка все ж звертає велику увагу на проблеми процесу соціалізації як дітей, так і молодого покоління. Тому, на підставі цього, можна говорити, що педагогіка поступово намагається перенести термін «соціалізація» до свого категоріального апарату.

Соціалізація особистості являє собою багатогранний та досить складний процес, котрий утворився через поєднання соціальних та педагогічних впливів, що за власною природою можуть бути опосередкованими чи безпосередніми, стихійними чи цілеспрямованими. Кожна людина народжується вже як біосоціальна істота, що є природним феноменом. Проте разом з цим варто наголосити на тому, що людська психіка немає нічого такого, що б могло бути лише соціокультурним, але не природним, або ж навпаки суто природним без соціокультурних часток. Отож, розвиток людини, котрий відбувається протягом усього її життя у процесі та результаті засвоєння і подальшого активного відтворення соціального досвіду власне і називається соціалізація.

Українська фахівчиня із галузі педагогіки Наталія Лавриченко влучно виразилася з приводу того, що на сьогоднішній день педагогіка виховання та освіти, до якої ми всі звикли, певно що починає перетворюватися на педагогіку соціалізації. Це пояснюється тим, що соціально-економічні суперечності, котрі існують у теперішньому суспільстві, мають однозначно негативний вплив на світогляд, систему ціннісних орієнтацій, а також життєві пріоритети як дітей, так і вже дорослих людей.

У підсумку вищевказаного можна сказати, що головною метою педагогіки соціалізації є продукування незалежної особистості, котра зможе безпосередньо прийняти на себе моральну відповідальність перед суспільством за якусь певну справу, за людей, що її оточують та власне за себе саму [2].

Серед основних та актуальних на сьогоднішній день напрямів практичної професійної діяльності педагогіки соціалізації можна виділити наступні:

- формування професійної готовності молодого покоління науковців безпосередньо до самостійної науково-дослідницької діяльності;
- створення спільної дослідницької діяльності відповідно до питань соціалізованості та вихованості дітей за програмою керівника школи та за його безпосереднього керівництва;
- підготовка майбутніх вихователів та учителів до подальшої професійної діяльності;
- проведення професійної підготовки педагогів нової генерації, котрі мають сформовані потрібні компетентності, нове педагогічне мислення, а також прагнення до особистісного самовдосконалення;
- робота над розробкою психолого-педагогічних умов соціалізації молоді та дітей;
- розширення наукового світогляду молодих докторантів та аспірантів [1].

Отже, підсумовуючи, можна сказати, що педагогіка соціалізації на даний момент заходиться на етапі власного становлення та активного розвитку. Актуальність проблематики педагогіки соціалізації як наукової школи ґрунтується на невеликій кількості саме теоретичних підходів, котрі стосуються реалізації формування особистості у дітей в різноманітних соціальних інституціях, що працюють на засадах необхідності створення потрібних умов для подальшої самореалізації дітей.

Разом з цим варто зазначити, що на теперішньому етапі розвитку української освітньої системи ми стикаємося з рядом певних особливостей, котрі безпосередньо окреслюють тенденції утворення варіативних моделей освіти у цілій державі. А саме дані тенденції обумовлюються необхідністю спрямованості педагогічного процесу на самоактуалізацію та самовизначення особистостей, а також на їх особистісний розвиток.

Використана література

1. *Педагогіка соціалізації дітей та молоді*: науковий портал. URL: <https://nauka.udpu.edu.ua/pedahohika-sotsializatsiji-ditej-ta-molodi/>
2. Рогальська-Яблонська І. П. *Педагогіка соціалізації: особливості патріотичного виховання дітей дошкільного віку*. Збірник наукових праць. 2016. Вип. 2. С. 350.